

ינואר 2008

למגדלי המטעים שלום רב,

הנדון: המלצה לניטור קרקע כטיפול מונע נזקים כתוצאה משימוש במי קולחין להשקיה

בשנים האחרונות עולם ההשקיה במטעים הולך ומשתנה:

- מעבר מאולץ להשקיה במי קולחין.
 - הורדת ספיקת הטפטפת והקטנת המרווח שבין ההשקיות, לייעול השימוש במים.
 - הטמנת שלוחות הטפטוף מתחת לפני הקרקע, משיקולים אגרו-טכניים ואגרונומיים.
- בצד היתרונות הנובעים מהשינויים הנ"ל, הולך ומתפתח איום פוטנציאלי שעוצמתו משתנה בין אזורי אקלים, קרקע, וגידולים שונים.
- הכוונה, לשינויים הכימיים בקרקע, הנובעים מיבוא של מלחים שונים עם מי ההשקיה, אשר בחלקם מסייעים להזנת הצמחים אך עלולים גם להפר את המאזן המינרלי ובחלקם, מלחים ככלור ונתרן להם רעילות ישירה ועקיפה על הצמחים והשפעה על מבנה הקרקע ("ניתרון").
- הממשק החדש – ספיקת טפטפת נמוכה יחסית, ומנת מים קטנה יחסית (אינטרוואל קצר), מייעלים את השימוש במנת המים והדשן, אך מקטינים את עצמת ההדחה של המלחים.
- ההטמנה, עלולה ליצור מעל לבית השורשים "מטריה" של מלחים הנדחקים כלפי מעלה עם התנועה הנימית של המים והעלולים לסכן את הצמח אם ינועו אל בית השורשים (לדוגמא, בעת אירוע גשם).
- כדי שנוכל ליהנות מהיתרונות שבשינויים הנ"ל אך נמנע מהסכנות דלעיל, יש הכרח לנטר את הקרקע. הניטור המינימאלי המומלץ הוא ע"י דיגום קרקע ראשון בתום עונת הגשמים ודיגום שני, בסוף עונת ההשקיה ולפני תחילת הגשמים.
- באזורים בהם הגשם האפקטיבי לא מגיע ל- 200 מ"מ, תהייה צבירת מלחים מעונה לעונה. באזורים אלה הניטור המינימאלי מחייב בנוסף לנ"ל, גם בדיקות קרקע במהלך העונה.
- דיגום הקרקע יעשה על פי הנחיות משרד החקלאות

בעקבות הדיגום

- ניתן יהיה להפעיל תכנית שטיפות מלחים שגרתיות או תקופתית בהתאם לתנאי האזור והגידול.
- לתקן את המלצות הדישון.
- ניתן יהיה לבחון את התאמת מערכת ההשקיה לתנאי החלקה ובמידת הצורך לערוך את השינויים הנחוצים.

נשמח לעמוד לרשותכם בייעוץ מקצועי

המחלקה החקלאית – נטפים ישראל

עמי חריטן, דן אלוף, אוסקר לוטנברג, זיו חריט, גיא רשף

